

Nyt fra CMSS

25 års jubilæum

Den 8. november fejrede CMSS sit 25 års jubilæum. Arrangementet udspillede sig i auditoriet på SDU, Esbjerg, hvor flere end 70 gæster, kolleger, interessenter og samarbejdspartnere, var mødt op for at være med til at fejre Centrets jubilæum.

Der var sammensat et spændende og alsidigt program til dagen bestående af faglige indlæg, musikalske indslag og fællessang.

Åbningstale ved forskningsleder Kimmo Herttua

Forskningsleder Kimmo Herttua åbnede jubilæumsarrangementet med sin velkomsttale. Professor Kaare Christensen, SDU talte om emnet "Mænd: Godt helbred og stor dødelighed", og Fabienne Knudsen, antropolog og tidl. seniorforsker hos CMSS, talte om sine oplevelser med feltarbejde blandt sømænd og fiskere. Den netop nyvalgte borgmester i Esbjerg Jesper Frost Rasmussen talte om emnet "Esbjerg som studieby og vækstcenter", og specialkonsulent Philippe Bauchy fra Søfartsstyrelsen talte om det mangeårige, gode samarbejde mellem Søfartsstyrelsen og CMSS samt om en fremtidig udbygelse af samarbejdet i samspil med erhvervet.

Programmet bød også på musikalsk underholdning ved vokalist Signe Juhl og pianist Martin Schack, som dels akkompagnerede fællessangene, som bestod af gamle sømandsviser, og dels stod for en jazzet og svingende mini-koncert midtvejs i programmet. Arrangementet afsluttedes med en festlig reception bestående af en indbydende tapas-anretning og lidt til den søde tand.

Til dagen var der udarbejdet en særlig CMSS jubilæumsbog med bl.a. indlæg og udtalelser fra en række af vores vigtige samarbejdspartnere, historiske tilbageblikke skrevet af tidligere og nuværende forskningsledere, information om enhedens aktuelle aktiviteter og projekter samt tanker om fremtidens forskning. Jubilæumsbogen kan læses [online på CMSS' hjemmeside](#). Den kan også rekvireres ved

henvendelse til enhedssekretær [Susanne E. Frank](#).

En vellykket og minderig dag, som CMSS vil se tilbage på med stolthed og glæde. Tak til alle vore gæster, som deltog i fejringen af vores center og bidrog til at gøre dagen til noget helt specielt.

Fra venstre: Enhedssekretær Susanne E. Frank, ph.d.-studerende Solveig B. Dohrmann, postdoc Lulu Hjarnø, postdoc Hanna B. Rasmussen, forskningsleder og seniorforsker Kimmo Herttua og seniorforsker Despena Andrioti

Ph.d.-forsvar

Den 14. august i år indleverede Solveig Dohrmann sin ph.d.-afhandling med titlen "Fatigue and the psychosocial working environment in Danish ferry shipping" til bedømmelse ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

Ph.d.-projektet havde til formål at undersøge det psykosociale arbejdsmiljøets betydning for oplevet fatigue blandt ansatte i færgefarten. Det psykosociale arbejdsmiljø blev undersøgt med hovedfokus på fire faktorer; graden af oplevet krav og kontrol i arbejdet, hvilket forstås som kvantitative krav, som f.eks. tidspres sammenholdt med den grad af indflydelse og udvikling, som den enkelte medarbejder oplever at have i sit arbejde. Videre blev graden af oplevet konflikt mellem arbejds- og familieliv og støtte fra nærmeste leder undersøgt. Studiet blev udført i samarbejde med to færgerederier under kyndig vejledning af særlig professor Anja Leppin (hovedvejleder) og seniorforsker Kimmo Herttua (bivejleder), begge fra Syddansk Universitet.

Bedømmelsesudvalget, som består af professor emeritus Mike Barnett, Southampton Solent University, UK, professor Helge Søndergaard Hvid, Roskilde Universitet og klinisk lektor Jesper Bælum, Syddansk Universitet (formand for udvalget), har gennemgået Solveigs ph.d. og har indstillet den til mundtligt forsvar. Det mundtlige forsvar finder sted den 25. januar i lokale 113 på Niels Bohrs Vej 10, Esbjerg.

Feltarbejde i Grønland – projekt PolSEA

I forbindelse med PolSEA projektet har Hanna B. Rasmussen, CMSS sammen med projektleder og lektor Birgit Feldtmann fra Juridisk Institut på AAU og professor Kim Østergaard fra Juridisk Institut på SDU været på feltarbejde i Grønland. Feltarbejdet foregik i perioden fra den 29. juli til 5. august 2017 og inkluderede interviews med myndigheder som f.eks. Søfartsstyrelsen, virksomheder som Royal Arctic Line og Greenland Pilot Service, Grønlands Maritime Center samt hospitalet. Ud over interviews besøgte forskerne også passagerskibe, arbejdsskibe og krydstogtskibe. Turen var meget inspirerende og gav indsigt i muligheder og udfordringer i forhold til den eksisterende lovgivning og dens muligheder til at udføre sikker sejlads i farvandet ved Grønland.

Foto: Colourbox

Læs mere om [projekt PolSEA](#).

Et udpluk af CMSS' aktiviteter i efteråret 2017

MSSM 2017

Temaet for årets MSSM konference i Nyborg var "Performing in a rapidly changing world". CMSS var i år repræsenteret ved Lulu Hjarnø, der bidrog med et oplæg i sessionen "Trivsel skaber vindere" med fokus på det maritime sundhedssystem som en faktor for tryghed og trivsel til søs. Du kan downloade Lulus oplæg [her](#).

XI International Hispano Francófone Congres in Maritime Medicine, Panama

I dagene fra den 20. – 22. september deltog Olaf C. Jensen og Despina Andrioti - med præsentationer og som medlemmer af den videnskabelige komité - i den **XI International Hispano Francófone Congres in Maritime Medicine** i Panama. Konferencen var organiseret af det spanske selskab for maritim medicin, SEMM (Sociedad Española de Medicina Marítima) samt det franske selskab for maritime medicin, SFMM (Société Française de Médecine Maritime). Konferencen omhandlede multinational udveksling af erfaringer inden for certificering, forebyggelse og behandling af søfarendes sundhed. Konferencen talte flere end 100 deltagere fra en lang række forskellige lande. Marokko skal stå for at organisere begivenheden til næste år.

På konferencen præsenterede Olaf "Mangler i videnskabelig forskning inden for maritim medicin i Latinamerika", og han bidrog desuden med to posters om henholdsvis "Sundhedsfremmende livsstil hos

søfarende" og "Kardiovaskulære risikofaktorer hos søfarende". Despena præsenterede resultaterne fra projekterne a) Omkostninger ved evakuering af syge søfarende og b) Overholdelse af MLC 2006: Søfartslægerne er parate til at tage imod innovativ uddannelse. Ud over de to ovennævnte præsentationer, deltog Despena ligeledes med to posters om et kort træningskursus inden for skibsinspektioner og udstedelse af hygiejnecertifikater, som var organiseret i samarbejde med SHIPSAN og WHO – med støtte fra den regionale afdeling af Styrelsen for Patientsikkerhed (Region Syddanmark).

På konferencens 1. dag havde deltagerne mulighed for at besøge Panamakanalen og det tilhørende museum. For lidt over tre år siden fejrede kanalen sit 100 års jubilæum under mottoet "Forbinder skibe, hav og mennesker". Under besøget, lærte deltagerne mere om denne yderst imponerende konstruktion. Panamakanalen er næsten 80 km lang, og omkring 5% af verdenshandlen passerer gennem dens sluser. Det tager næsten 8 timer for et skib at komme igennem, og det sparer rederierne for en masse penge.

International sikkerhedskonference i Prag

Den 9. udgave af sikkerhedskonferencen Working on Safety (WOS) blev i år afholdt i Prag fra den 3. - 6. oktober. WOS konferencen beskæftiger sig med forebyggelse af arbejdsulykker inden for forskellige brancher. Emnet for dette års konference var "Safety Management Complexity in Changing Society" (for program og detaljer om konferencen se: <http://www.wos2017.net/>). CMSS var repræsenteret på konferencen ved Hanna B. Rasmussen, som præsenterede foreløbige resultater fra PolSEA projektet om sikker sejlads og forebyggelse af ulykker i grønlandsk farvand.

Forårsmøde i DSMM på Museet for Søfart

Den 17. november afholdte Dansk Selskab for Maritim Medicin (DSMM) deres forårsmøde i de fantastiske rammer på Museet for Søfart i Helsingør. Programmet var sammensat af maritim faglige oplæg fra CMSS forskerne Despena Andrioti, der fortalte om sin undersøgelse af søfartslægeres kompetencebehov, samt Lulu Hjarnø, der fortalte om TMAS projektet og Radio Medical databasens indhold og potentialer. Endvidere var der en spændende rundvisning ved museets direktør Ulla Tofte samt en

udbytterig drøftelse af selskabets fremtidige aktiviteter blandt de knap 20 fremmødte deltagere. Der var generel enighed om at tage afsæt i resultaterne fra Despenas undersøgelse og have det som et fokus for det kommende forårsmøde i DSMM.

European Public Health conference, Stockholm

Den 10. European Public Health Conference (EPH) fandt i år sted i Stockholm i dagene fra den 1. – 4. november. Temaet for konferencen var 'Opretholdelse af fleksible og sunde samfund'. Ordet fleksibilitet henviser her til evnen til på lang sigt at kunne håndtere forandring og fortsætte med at udvikle sig, hvilket er særligt relevant i disse tider med dramatiske klimaændringer, langvarige politiske konflikter og migration. EPH-konferencen er den vigtigste folkesundhedskonference i Europa, og den er enorm i sin størrelse. Omtrent 2000 forskere, praktikere og politikere fra mere end 80 forskellige lande var repræsenteret på konferencen, og fra CMSS deltog Kimmo Herttua.

Konferencen bød på et tæt pakket program, herunder eksempelvis 5 plenarmøder, 3 frokostsymposier, 20 'poster walks' og flere end 150 parallelle sessioner, der hver havde typisk 5 videnskabelige præsentationer eller 8 ultra-korte præsentationer - såkaldte 'pitch presentations'. Det videnskabelige indhold var dermed enormt stort, og den videnskabelige kvalitet var helt i top, hvilket er kendetegnende for EPH-konferencerne.

Som repræsentant for CMSS var Kimmo særlig interesseret i de emner, som kan bidrage til CMSS' forskning. Helbred og sygdom berører i høj grad både den generelle befolkning og de søfarende. Arbejdsstyrkens sundhed var tillige godt repræsenteret på konferencen i form af en bred vifte af forskningsemner. Som eksempel kan nævnes faktorer relateret til invalidepension, sygefravær og effekten af arbejdsplads-interventioner. Mental sundhed havde sit helt eget spor på konferencen med 10 videnskabelige sessioner. Der var mange interessante præsentationer baseret på forskning i depression, selvmord, strategier for selvmordsforebyggelse osv. Sluttelig blev der også præsenteret yderst innovative løsninger inden for sundhedsvæsenet om bl.a. mobilbaserede og andre digitale interventioner samt eHealth-løsninger.

ISWAN seminar, Rotterdam

I slutningen af november afholdte ISWAN et seminar i Rotterdam omkring havne og søfolks vældfærd, hvor Lulu Hjarnø deltog på vegne af CMSS. Programmet var sammensat af oplæg fra NGO- og velfærdsorganisationer som ISWAN, ITF Seafarers' Trust, verdslige organisationer, sømandsklubber og repræsentanter fra fagforeninger. Fokus for seminaret var identificering af søfolks udfordringer til søs og i havn i forhold til deres velfærd og trivsel samt forslag til løsninger. Seminaret gav anledning til en del nye netværksforbindelser og projektideer inden for velfærd og trivsel til søs.

I forbindelse med seminaret offentliggjorde ITF Seafarers' Trust deres "Portable Communication Pods" (en container med internetadgang), som er en del af deres digitale velfærdsprojekt rettet mod at fastholde søfolks kontakt til familie og venner gennem let tilgængelig Wi-Fi på kajsidene i havne verden over. Det er foran en sådan "Portable Communication Pod", at fællesbilledet ovenfor er taget.

Publikationer

Seneste publicerede videnskabelige artikler fra CMSS (CMSS medarbejdere er markeret med fed skrift)

- **Andrioti D, Jensen OC**, Abaya AR, Canals L. A Tool for Economic Assessment of Ill Seafarers Repatriations. *International Journal of Caring Sciences* 2017;10(2): 1040-1046.
- **Jensen OC, Andrioti D**. Developing a model of an international medical e-record system with a focus on seafarers. *International Journal of Economics, Business and Management Research* 2017;1(3).
- **Andrioti D, Faurby MD**, Le JV, **Jensen OC**. Do Danish Maritime Doctors Value Continuous Education Initiatives? *Health Economics & Outcome Research Open Access* 2017;3(3). Doi: 10.4172/2471-268X/1000137.
- Mouchtouri VA, Verykouki E, Zamfir D, Hadjipetris C, Lewis HC, Hadjichristodoulou C, **Andrioti D**, Barbouni A, Bitsolas N, Broekhuijsen J, Davila-Cornejo M, Dirksen-Fischer M, Ferrelli RM, Gilsdorf A, Goverse I, Kairiene B, Kantonis A, Kokosharova G, Kostara E, Kourea-Kremastinou J, Kourentis L, Kunchev A, Lavruvianec A, Otorepec P, Pilipavicius RJ, Pilkova M, Rachiotis G, Tserkezou P, Martinez CV, Vözelevskaja N. Gastroenteritis outbreaks on cruise ships : Contributing factors and thresholds for early outbreak detection. *Eurosurveillance* 2017;22(45).
<http://www.eurosurveillance.org/content/eurosurveillance/22/45>
- **Herttua K**, Ostergren O, Lundberg O, Martikainen P. Influence of affordability of alcohol on educational disparities in alcohol-related mortality in Finland and Sweden: a time series analysis. *Journal of Epidemiology & Community Health* 2017; 71(12): 1168-1176. Doi: 10.1136/jech-2017-209636.
- Baygi F, **Jensen OC**, Qorbani M, Farshad A, Salehi SA, Mohammadi F, Asayesh H, Shidfar F. Pattern of some risk factors of cardiovascular diseases and liver enzymes among Iranian seafarers. *Medical Journal of the Islamic Republic of Iran* 2017;31(1): 130-135. Doi.org/10.18869/mjiri.31.23.
- Andersen PT, Holst Algren M, **Heiberg RF**, Joshi R, Kronborg Bak C. Social Network resources and self-rated health in a deprived Danish neighborhood. *Health Promotion International* 2017. Doi: 10.1093/heapro/dax051.

Se flere CMSS publikationer samt de fulde referencer ved at klikke [her](#).